יום ב', כ"ח בתשרי תשס"ו (31 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מפגש בידיוני של שני גיבורי תרבות [המשך מאתמול...]

האם היה בארט סימפסון, יתום עם הורים, מסתגל לבית היתומים שניהל קורצ'אק?
בארט סימפסון הוא הבכור במשפחת סימפסון. ...התחושה היא שאף אחד לא מבין אותו... אף אחד לא מנסה להזדהות עם רגשותיו ותחושותיו, הוא עזוב לנפשו, במקום שהוריו יטפלו בו הוא "מטפל" בהם, במיוחד באביו. הוא נענש ללא הרף, לא תמיד בלי סיבה.
בארט נולד להורים ילדותיים יותר ממנו, ומכאן החיים נמשכים בכוח האינרציה. הוא ילד בעל חן וקסם בלתי רגילים, שלא תמיד עובדים בכיוון הרצוי לו. הוא טיפוס אקטיבי ויצירתי, ועל רקע מה שקיבל בבית קשה לו להסתגל לדרישות חיצוניות של חברה ולמערכת סגורה ותובענית כמו בית ספר. לילדים כמוהו קשה לתת ולוותר, כי הם לא קיבלו, וקשה להם ליצור קשרים חברתיים. זו הסיבה לכך שבארט, על אף הייחוד והקסם האישי שבו, הוא ילד בעייתי מנקודת מבטה של המערכת. למרות כל זאת, בארט בוגר יותר מהוריו בהרבה מובנים. השיפוט המוסרי שלו מפותח מזה של הוריו, ותכופות יש לו נקיפות מצפון בגלל מעשי הקונדס, בעיקר כאשר אביו שותף פעיל להם. בית הספר, המנהל, המורה, לא מכוונים לצורכי הילדים בכלל ולצרכיו של בארט בפרט. המערכת החינוכית אינה מפצה על התקשורת הלקויה בבית.
אי אפשר שלא לחוש סימפתיה ואמפתיה כלפיו, ולחשוב איך אפשר לחלץ אותו ממצבו. האם זו גזירת גורל? האם אין מערכת שיכולה להבין אותו, לכבד אותו, לתעל את חשיבתו המקורית והייחודית לאפיקים חיוביים ומועילים לו ולחברה? האם אין מקום שיוכל להיות ילד ככל הילדים, שזוכים לכמה שנות חסד ולהגנה של המערכת המשפחתית?
כשחשבתי על מסגרת חינוכית שונה מהמסגרת שבה נתון בארט סימפסון, נזכרתי ב**קורצ'אק**, שכל הילדים שהגיעו לבית היתומים שלו היו ילדים שיכלו להיחשב, ואף נחשבו, לקרובים לבארט. *חשבתי להפגיש אותם מפגש וירטואלי*, כלומר, לנסות לבדוק מה קורה לבארט סימפסון. לנסות לנתח, לפי אותם קריטריונים, אירועים שקרו לילדים בחסותו של קורצ'אק, ולראות אם הגישה של בית היתומים לילדים שונה מהיחס לבארט במסגרת שבה הוא נמצא. ואם היא אכן שונה, בכיוון הרצוי, אולי להמליץ לבארט לעבור אל מחנך שאוהב את הילדים ונותן להם אוטונומיה וכבוד. נחשפתי לתוכנית ברוח גישתו החינוכית של יאנוש קורצ'אק, "חברת הילדים הדמוקרטית", שמופעלת בעשרות בתי ספר בארץ. באחד מהם אף ביקרתי, בית הספר **חנה סנש** באור עקיבא. סברתי, שאם אמצא שבמסגרת כזו יש סיכוי לילדים מקשים, כמו בארט סימפסון, אולי אשלח אותו לשם, והוא לא יצטרך ללכת אחורה במנהרת הזמן.
דומני שכל אדם רגיש שצופה בסרטי משפחת סימפסון, חש שבארט מחפש נואשות אחר דמות יציבה, מאוזנת, בוגרת, שתוכל לתת לו תשומת לב, אהבה, שתתפנה לעזור לו, שתוכל לספק את צרכיו הרגשיים, ובתוך המסגרת שתיבנה בארט יוכל לפרוח ולהמשיך להיות יצירתי ומקורי. הוא כביכול ילד עצמאי, אך למעשה הוא עזוב. **יתום <u>עם</u> הורים**. אם אצל קורצ'אק לא היו לילדים הורים אך היתה תחושה שהם קיימים, אצל בארט יש הורים אבל אין תחושה שהם קיימים כהורים.
[הסיום, בע"ה, מחר]
http://www.itu.org.il/Index.asp?ArticleID=1950&CategoryID=572&Page=1[]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>שני</u>** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל